

Fiskevårdsteknik AB
Elbegatan 5
211 20 Malmö

Datum: 2025-01-13
SMHI Dnr: 2024/2656/5.4.1
Er referens:

viktor.hebrand@fvt.se

Yttrande över - Samråd för utrivning av Hunseröd kraftverk och byte av trumma

SMHI har tagit del av rubricerat samråd och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområde hydrologi (enbart ytvatten).

SMHI ser i stort positivt på föreslagna åtgärder som kommer att leda till ökad konnektivitet, sannolikt utan att medföra några betydande hydrologiska konsekvenser mer än mycket lokalt. Myndigheten har dock några synpunkter på bifogat samrådsunderlag, enligt nedan.

Flöden och Vattenwebb

Den angivna karaktäristiska vattenföringen är för avrinningsområdet med SUBID 485 vid sammanflödet med Rönne å. Vid anläggningens läge är uppströms liggande avrinningsområde betydligt mindre, vilket innebär att även de karaktäristiska flödena vid anläggningen torde vara lägre. Men, SMHI vill ändå understryka att de modellerade flödena från Vattenwebben är att betrakta som relativt osäkra här på grund av avsaknaden av mätstationer.

Det nedladdade underlaget från SMHIs Vattenwebb ska betraktas som vägledande för samhällets allmänna behov, framtaget med den bakgrundsinformation och metod som varit tillgänglig vid beräkningstillfället. Beräknade vattenflöden och statistik i Vattenwebb beräknas för en så stor mängd punkter att manuell granskning av varje enskild punkt är omöjlig. De platsspecifika förhållandena är inte beskrivna i den hydrologiska modell som används för de beräkningsresultat som redovisas i Vattenwebb. Osäkerheterna är som störst i de hydrologiska extremerna, en osäkerhet som SMHI uppmanar sökande att vara uppmärksam på ifall det kan vara kritiskt de föreslagna åtgärderna.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Konsekvenser på det hydrologiska systemet

Sida 12: ”Efter rivningen kommer naturfåran Hunserödsbäcken återgå till sina naturliga vattennivåer och fallprofil (figur 4).” Detta skulle behöva redovisas tydligare, i figur 4 finns t.ex. ingen fallprofil.

För att kunna bedöma påverkan på det hydrologiska systemet önskar SMHI se mer information rörande området för nuvarande magasin. Uppgifter som myndigheten skulle vilja se innefattar t.ex. ”tröskelhöjd” vid utloppet av det nuvarande magasinet, förlorad magasininsvolym i och med att anläggningen rivs ut, samt utökade resonemang om de hydrologiska konsekvenserna av att anläggningen avlägsnas. Ett magasin/sjö har hydrologiskt sett en möjlighet att kunna dämpa flödestoppar och därmed minska konsekvenserna på nedströmsområdena av ett högflöde. Möjliga konsekvenser på nedströms liggande områden i dagens och framtida klimat bör finnas med i kommande MKB. Att vattendraget ska återgå till dess naturliga fallprofil innebär att denna måste vara känd. Information om ursprunglig åfåras utseende (före anläggningen) bör således redovisas i kommande underlag. Ett magasin har också möjlighet att kunna förskjuta flöden i tiden och därmed kunna motverka uttorkning (och extrema lågflöden) under torra perioder, vilket innebär att en utrivning av anläggningen kan komma att få konsekvenser på nedströmsområden även vid lågflödessituationer.

Statusklassning

I underlagen framgår att såväl konnektivitet som hydrologisk regim idag bedöms som dålig. Konnektiviteten kan förväntas förbättras när anläggningen tas bort, men det anges inte något om den dåliga klassningen av hydrologisk regim – vad som orsakar den och om/hur den kommer att förändras av föreslagna åtgärder.

Nollalternativ

I samrådsunderlaget anges att förutsättningarna innan dammen byggdes föreslås användas som nollalternativ. SMHI anser att det förefaller rimligare att använda nulägesförhållandena som nollalternativ.

Övrigt

Syftning i rapporttitel (”Hunseröds kraftverk, Hunserödsbäcken, Utrivning och byte av trumma”) antyder att det endast är utrivning av trumma som avses, detta kan med fördel förtydligas så att det även tydligt framgår att andra delar av anläggningen ska rivs ut. Myndigheten skulle också gärna se att det tydligare presenterades var den omnämnda trumman ligger, då den tycks saknas i redovisade bildunderlag/figurer.

Framtida klimat

SMHI saknar information rörande hur förväntade klimatförändringar kan påverka anläggningen. Osäkerheter rörande hydrologiska extremer och framförallt hur dessa kommer att vara i framtida klimat bör tas i beaktande i dimensionering av den nya anläggningen för att nyanläggningen ska vara hållbar och användbar över tid.

Vid planering av samhället bör hänsyn tas till framtida klimat. Exempelvis förväntas lufttemperaturen att stiga, risken för skyfall öka och flödena i våra vattendrag förändras med ändrade nederbördsförhållanden och snötillgångar.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

SMHI hänvisar till den fördjupade klimatscenariotjänsten:

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/fordjupade-klimatscenarier>

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Åkesson.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda